

a közéleti alsóbb osztályok tárgyainak, a későbbi szakoktatás feladatához mért terjedelmében való sikeres tanulására.

Ezen a debreczeni kereskedelmi tanodánál 1877-ben állni fog 1) az u. n. előkészítő osztályból, 2) a rendes 3 osztályú kereskedelmi szakiskolából, mely utóbbi az 1872. évi okt. 10. kiadott közokt. m. kir. miniszteri rendelet értelmében ugy van berendezve, mint a budapesti kereskedelmi akadémiáé.

Az előkészítő tanfolyamra felvételtnek az algymnasium, alreál, vagy polgári iskola alsó osztályait végzett növendékek, vagy kik ily nemű képzetséget magán oktatás útján nyertek; kik a teljes algymnasium vagy alreál-tanodá igényeinek megfelelő ismereteket az egy évig tartó előkészítő tanfolyamon nyerték s főképen azon tárgyakból, melyek mulhatlanul szükségesek, hogy a kereskedelmi tanintézetbe át lépő ifjú majdan az itt előadandó szaktárgyakat sikerrel hallgathassa. Ezen osztály tárgyai a nyelvek, nevezetesen: magyar, német, francia nyelv; földrajz, történet, természetrajz, mennyiség- és számtan, szépirod.

A 3 osztályú kereskedelmi tanodába felvételnek rendes hallgatók az algymnasium, alreál v. polgári iskola 4. osztályát végzett ifjak; rendkívüli tanulók lehet, kik kívánalmaknak eleget nem tettek, de legalább 14 évet és a szabványosú fölértelű vizsgálat alapján igazolta előkészítőséget. Mint vendég hallgató egyes tárgyakat hallgathat bármely felöltött egyén, kik csak a szaktárgyak eljáratása céljából kívánjanak látogatni a tanintézetet.

Tandij egész évre 40 frt, mely 2 egyenlő részletben u. m. szeptember és február 1-én előre fizetendő. Szegénysorsú növendékek tandíj mentesek. Beiratáskor jegyzési és könyvtári díj fejében fizet a hallgató 5 frtot.

Tanszemélyzet a következő: a) Igazgató Propper N. János. b) Tanárkai: F a z e k a s Sándor rendes tanár, előadja a földrajzot, történetet. F á b i á n L. Mór h. tanár, előadja a mennyiség-tant, természetrajzot- és tant, egyéni műpártant. Dr. K o o s Gábor előadja az áruismét. Dr. D e s C o m b e s Henrik köz- és váltó ügyvéd, előadja a kereskedelmi és váltó jog- és nemzetgazdaságtant. P r o p p e r N. János rendes tanár, előadja a magyar-, német-nyelvet, irodalmat és szépirodát. H e r e z l Márk rendes tanár, előadja a számtant, könyvitel, kereskedelmisémet. B u r y György nyelvmester, a francia nyelvet.

A tanodának föld-, természetrajzi, természettani, áruismereti felszerelése, gyűjteményei és ifjúsági könyvtár állanak mint segédeszközök rendelkezésre.

Végzett növendékek az egy évi önkéntes katonai szolgálat kedvezményében részesülnek.

Debreczen, 1878. augusztus 24.

Az igazgatósig.

Boszniaiból.*

Busovacsá alatt, aug. 15.

Zepesében irt levelem elküldése óta meglehetősen utat tettem, a mit azon körülmény magyaráz meg, hogy a 6-ik hadosztályhoz gyorsan hozzávontam a 20. hadosztályt itt levő 39. dandárját (Kaufel tbnok alati) s így az előttem levő összes haderő koncentráldott Busovacsá alá.

Érdekesekek tartjuk a „K.-ny.”-hez irt ezan levelet közölni.

Serajevónak. Ezen uton mennek az elől vezetett csapatok a megyék magam is. Zeniczán hírt vettem a fölkelők viselkedéséről. E szerint a zsepesi csata után sokan szétszéledtek, a megmaradt rész pedig lemondva Vranduk védelméről Busovacsától délre Bielovrács hegyi község mellett a magaslatokra szállt s azokat megerősítette. Számukat 5-6 ezerre becsülték. Innen van a védelemről szerföltött alkalmas Vranduk vér nélkül jutott kezeinkbe. Innen magyaráztam meg egyszersmind azon mohóságot, melylyel a hadtest előnyomulása történt. 14-én délután már a csapatok mind menetben voltak. En is utnak indultam s egy 670 mnyi magas hegyen s Compagnie-Han nevű községen át nagy fáradsággal tegnap este a Vitez alatti táborhoz értem. Itt már az egész síkság csillogott a táborúzókkal. A táborban az egész XIII. hadtest volt elhelyezve, mindenféle fegyvernemből tett katonával. Itt találkoztam több külföldi tudósítóval s a „német lovagrend“ sebesült kocsijával is. A felkelőkről szányaló hírek megerősítést nyertek és a hadtest ma korra reggel öt órára kezdte készen Busovacsára érkezett. En természetesen nyomában.

A hadtest keretében egy hegyi dandár van, mely hegyes vidékről való ezredeket tartalmaz, hegyi úteget és 5 úteg Uchatust tartalmaz. A menet formális élete a 7-ik huszárezred s az 5. zászlós ezred képezi, mely még ma este Bielovrács felé megy reognoscioni. A centrum Kuffel tábornok vezetésével a Maroissies, Ferencz Király (52), belga király és Molinári ezredékből áll 5 úteg Uchatussal. A hátrévet a Coronoi és Ozoacsai ezred képezi.

Ily formában történik az előnyomulás Serajevó felé, miattal a Boszna jobb oldalán Visoka felé egy erős dandár nyomul oldalt a felkelők ellen. A felkelők állítogt 2-3 ezren vannak s néhány ágyúval rendelkeznek. Mint bomnyakított halottan, erősen elszécseltek magukat egy hegyoldalonban. Egy állanak jelenleg a dolgok. A támadást holnapra várjuk. Mi sincs kétségem benne, hogy Uchatussaink kiverik a fölkelőket sánczaikból, de valóban nehéz szívvel látom, hogy az okkupáció immár rendszeres hadviselésé válik. A török lakosság pusztul mindenesél s Zeniczát leszámlitva török helységet nem is látni.

A vidék Busovacsá alatt kevésbé termékeny, azonban magas, egész 6-700 méterig nyúl, s szélesre terjedező, erdőborította hegyekkel van körveve s völgyében bővizű patakok sietnek kelet felé a Bosznába. Pisztráng a vizekben van elég. Vadakban s kártékony állatokban még kevesebb a hiány.

UJDONSÁGOK.

* A lehangoltság városunkban a legnagyobb mérvű. A lakosság körében nagy az izgatottság; alig van család, mely a most folyó boszniai harc által sulyosan érintene nem volna. A hírlapok megjelenését és érkezését lázas izgatottsággal várja mindenki, és a közölt vesztésegy kimutatásokban remegve keresi egyik a fiát, másik a férjét, a gyermek az apját stb. S ha nem találja ott az övének nevét, — könyvek zápora között ad hálát a mindenhatónak; — ha pedig megtalálja, szívébe mintha tört döfneken, feljajdul: mert hiszen egyedüli gyámolatól fosztotta meg a

kérelmetlen sors! — A mai nap folyamában lehetett látni nyek hangosan zokogni az utcákon, kisd gyermekeiket kéznél vezetve, hullatták könyveiket, nem kérdezte senki sem, mi bajok, mert tudta mindenki fájdalmaiknak okát. Es hány özvegy, hány árva virasztja és siratja így át az éjszakát kérve, könyörögve, imádkozva — avagy talán átkozódva...? — ki tudná azt megmondani?! * Meghívás. A dehr. ref. egyháztanács 1878-dik évi aug. hó 28 dik napján d. u. 3 órákor gazdasági ülést tart. Tárgy: több folyó ügyek.

* Halalozás. M-gszomorodott s bánattaljes szívvel jelentjük a páratlan jó fia, testvér s sógorunk néhai Geiger Miklósnak reményteljes élete 22-ik évében f. hó 26-án, reggel 8 órákor, a nagyhatá pusztán, hat heti szenvedés után rohamos sorvadólásban történt kiűlmit. Hült tetemei f. hó 27-én fognak az öröknyalomnak átadni. Debreczen 1878 aug. 26-án. Béke hamvait! Anyja: özr Geiger Manoné szül. Frid Róza, testvérei: Laura, Etelka, Dezső, sógorai: Spéry Tivadar és Haiser Antal.

* Sebesültjeink részére a délután folyamában Némethy Jánosd asszony egy csomótépest küldött szerkesztőségünkhez, melyért fogadjuk köszönetünket. Alkalmat vesztünk magunknak, hogy a t. közönséget értesítsük, miszerint az öszezgyült tépest és sebkötőt egy csomagban hetenkint egyszer pénteken küldjük rendelkezésre helyére.

* Öngyilkosság. Főiskolánkban III-ad éves tanító képezédsz B o s z ö r m e n y i Kálmán, ma déli 12 órákor véget vetett életének. A főiskolai kórházba néző, 2-od emeleti 13. számú lakozsoba ablakából leugrott s öt percznyi kínos szenvedés után meghalt. A becsületességéről s szorgalmáról ismert szelid jó fiúnak, hogy mi okozhatta ez iszonyu tettét, még előtűnik ismeretlen. Darab idő óta szórtalan, magába zárkózott volt; koronként egy levelet vitt elő s valahányszor azt olvasta, mindannyiszor nagyokat sohajtott. Ma délelőtt felment a fent nevezett számú szobában lakó egyik pályatársához s szóltalanul az ablakhoz ült s azon többiben kinézett: és csak arra várt, hogy egy perczre magára maradhasson. — Hirtelen felugrott az ablakba s onnan levett magát a kórház udvarára. Arca épen maradt s egészen tiszta, semmi nyoma nincsen rajta a sérülésnek; azonban mindkét karja kiűrt, miután egészen ezekre zuhant. Főtszeteletű püspök ur értesülve a gyzos eseményről, rögtön meglátogatta a főiskolai kórházban, hol már ekkor halva feküdt. — Edes atya, bajji reform. lelkipáztör, táviratilag értesített fiaának gyzos sorsa felől.

* Adakozás. A Debreczenből elvitt, hadfiak hátrahagyott özvegyei s árvi számára helybeli lakos Kiss Ferencz adakozásokat gyűjtendő egy ivet bocsátott ki, melyen eddig összesen 26 ft 30 kr. gyűlt össze. Az öngyüzgő gyűjtés ez öszezget szerkesztőségünkkel tette le, mely nálunk e célra gyűlt 7 ft 50 krral együtt 33 ft 80 krral teszi ki. A nemes adakozók fogadják hálás köszönetünket. Kapcsolatban megemlítjük, hogy t. Rosenthal Dániel asszony egy csomótépest küldött sebesültjeink számára, melyért szintén fogadjuk köszönetünket.

* Végzetes szeg. Nagy részvételt keltett a napokban Keeskemén Sz. Végh László fiatal földbirtoκος öngyilkossága. A szerencsétlen életunt felakasztá magát ugyanazon

szegre, melyen körülbelül másfél év előtt édes atya végzé életét hasonló módon. — Végh László nem volt zilált anyagi viszonyok közt, és fiatal nejét, kivel alig egy éve kelt egybe, nagyon szerette.

(x) Egy jó módu uri család hajlandó 2 gymnasium tanulóit kosztra felvenni. Értesítést sziveségből szerkesztőségünk adhat.

LEGUJABB.

— Földváry Mihály, Pestmegeye alispánja, állásától felfüggesztett.

— Szapáry gróf hadosztálya a Bosna jobb partján nagy csatát vívott. Kilenecz óráig folyt a küzdelem, mely végre a fölkelők visszavonulásával — de nem megsemmisítésével — végződött.

— Gr. Andrássy Gyula, mint több pesti hírlap állítja, külügyminiszteri hivatalától leköszönt.

— Kosztajnicza, aug. 24. A Banjaluka mellett megvert Poszderics a Koszta hegyiségen újra öszezgyűjté csapatait és támadásra készül.

— Brood, aug. 26. Kémek által nyert hírek szerint a felkelők a zvonrui kerületben egyre szaporodnak, és Grakacacs, Grakanicsa, Tuzlagorni s Tuzladolnje mellett heves ellentállásra készülnek. A fegyvereket, ágyukat és municiót Bosznia délkeleti részéből nyerik. Állítólag Szerbiából is nagy támogatásban részesülnek.

— Mehemed Ali az albániai csapatok vezérletét átveszi, melyek 45 zászlóaljból állanak. Mehemed Ali Konstantinápolyba való visszaterése után folyton a csapatok szervezésével foglalkozik.

— Konstantinápoly, aug. 26. Az orosz gárda-hadak hajóra szállítása körül tett előkészületek dacára, bizonyos, hogy a csatlalozsai erőltmények csak Batum átadása után fognak orosz részről kiűrtitenni, mire aztán Totleben nem Rodostóra, hanem Várnába teszi át főhadiszállását. — Dondukkoff és Labanoff herczegek jelentést készítenek a rhodopei fölkelésről, szemben a nemzetközi Rhodope-bizottság munkálatával. — Mukhtar pasa hír szerint küldetéssel fog közeleb Créta szigetétre menni. — Törökország folytatja készüléleit Epirus és Thessalia elleni esetleges görög invázió megakadályozására.

Felölös szerkesztő: Péter Gábor.

The Singer Manuf. Co. New-York

a világ első és legnagyobb varrógép gyáranak gépei... EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK... 282,812 darabra megy, a mely több mint felét kiteszi az összes amerikai varrógép gyártmányának. Minden eredeti Singer gép a kar felső részén a „THE SINGER MANUFACTURING COMPANY” cégjelzőt viseli, s az ezen föliratot nélkülözö gépek, nem eredetiek.

NEIDLINGER G. Debreczenben, templom-bazár 6. szám. THE SINGER MANUFACTURING CO. NEW-YORK FÜGYNÖKSÉGE.

Cs. kir. szabadalmazott időelleni Platinnázoló anyag. 5 éves tárgyak és építőbírói bizonyítványok megtekinthetők.

Védmazolás nedves és salétromos falaknál. az esőverés ellen a házaknál stb. vasrozda, pléh-báztetők, ereszek és rácszatok ellen. fagomba, rohadás, mindennemű faépületeknél, gabnahombároknál, melyek a mi cs. kir. szab. nyíltan megpróbált alpmassákkal lángmentesen festhetnek. Védmazolás lágy pádimentomok elkopatása ellen. Ara 50 kilogramm 45 frt; próbadoz 3 kilo. Használat 1/2 kilogramm méterenként. Használati utasítás és festék-minta, esetleges munkavállalást eszközlő a gyári raktár Bécs, VI Getreidemarkt 15. (299.)

Ajánlkozás. lovak idomításával bizattnék meg. Egyszersmind a lovaglásban bárkinék is oktatást adni hajlandó. Bóvabb értesítést nyerhetni ez iránt e lap kiadóhivatalában. (304.)

Bürgermeister Antal s T. Budapest, Therezváros, gyártca 6. sz. ajánlják mindennemű házi kutak és gépszívőkész. átveszik minden munkák készítését, Ártezi kutak furását minden szélességben és mélységben vízvezetékek rakását és készítését egész városok, kertek és egyes házak számára; furdók és díszesen kiállított furdószobák berendezését, szagtalan szobaárnyékszekék szállítását és felállítását a legjutányosabb áron.

„Önsegély”, Gyöngeségi állapotokban. Oly szűk, kik megsejtes, nem gyöngeség, hajlandó, valamint idült bajnemenet szenvednek, ezen a maga nemében egyetlen művészet, mely az öszezgyűjtés segélyt nyernek. Megrendelésre a következő helyre: Dr. ERNST I., Budapest, két sas-utca 24. (200.)

Előzetes! Melyben az osztály... Egy évre 10 frt — az. Nagy Pál évre 5 — „ Nagy... FÜGYNÖK-T. HAZ FÜGYNÖK... (200.)

A választó... Lehetetlen, hogy már a megaláztatások... melyen a kormány és... átkergette. A közös várn és 80 millió bankadósság... s a parlamenti többség... tetése; azon pofon, meg... rókárát tüntetésre... bevonulás jelentése... csak kiábrándíthatott... mert arra nézve, hogy a... áll és a magyar ko... rosszat igen, de semm... végezni. A kormány és bi... minden magyar érdeket... merre megkísérteni a... szervezését, nehogy Au... között kiűssön a vámba... a független magyar je... meg ne sértsen bizony... nyaguri érdekeket; s v... lentetés külpolitikát fol... a nemzet a török dem... nál fényesebben tanusit... Magyarország gazd... áldozottak Ausztria pis... nak, a nemzet becsület... ramja barátságának. M... áll és kérdheti: miért t... kormány? miért enged... menti többség, hogy a... nemzetellenes, rövidl... folytasson? Miért? Hát erre a... nyü. Mert a hatalomho... gaszkodók inkább fel... inkább beszennyezék... tét, semmint lemondan... lomról, melynek kezel... értenek, vagy a melyet... közzé lehetetlen a n... megegyezőleg, az orszá... felelőleg gyakorolni. A választók joga é... megítélni a kormánypar... buktatni a választások... pon álló mamelukokat... séget adott Tiszának... veszi hasznát. A mameluk politik... tündökölnek már Boszn... gr. Andrássy a delegát... országgyűlésen, hogy... sen fognak bevonulni. ismerésük szerint már... lett 200,000 embert, s... eddigi harcokban 976... éjszakát magyar, ha il... ha elhíváló nekéd a... gyáva lemondása, mint... küzdése. Most Debreczen n... nem elismerés. Megette... maga, a nemzet, a haza... fényes példát mutatott... és két rendíthetlen b... megbuktatásával. Megr... reczen, hogy nem ke... granicsár politikájuk. E... Molnár, Kiss: s Debrec... lett a nemzet függetlens... Azóta az ország fi... tott függetlenségi képv...